

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/54/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4124200545
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2025:4124200545.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a členiek senátu Mgr. Ingrid Vallovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej v spore žalobcov: 1. A. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom B. XX, 2. C. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom B. XX, obaja zast. JUDr. Jurajom Gajdošom, advokátom, so sídlom Nitra, Štefánikova 15, IČO: 53 533 801, proti žalovanej: D. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom B. XX, zast. JUDr. Evou Hlaváčovou, advokátkou, so sídlom Nitra, Farská 12, IČO: 50 650 190, o určenie, že žalobcovia sú bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti, o odvolaní žalobcov v 1. a 2. rade proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 2. apríla 2025 č. k. 16C/3/2024–211 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1.1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu v celom rozsahu zamietol (I.) a žalovanej proti žalobcom v 1. a 2. rade priznal nárok na náhradu trov konania, ktorú sú povinní žalobcovia v 1. a 2. rade zaplatiť spoločne a nerozdielne v rozsahu 100% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením (II.). Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 129 ods. 1, § 130 ods. 1, 2, § 134 ods. 1, 3, 4 Občianskeho zákonníka a § 137 písm. c) CSP a vykonaným dokazovaním zistil, že na základe kúpnej zmluvy zo dňa 30. 01. 2003, spísanej do Notárskej zápisnice sp. zn. N 58/2003, NZ 6943/2003 JUDr. Zuzany Svrčkovej, uzavretej medzi D. F., nar. XX. XX. XXXX, G. F., nar. XX. XX. XXXX ako predávajúcimi a žalobcami ako kupujúcimi prišlo k predaju nehnuteľností, nachádzajúcich sa v obci B., katastrálne územie B., zapísaných v Správe katastra v Nitre v LV č. XXX ako pozemky - parc. č. 1378/1 zast. plocha a o výmere 158 m², parc. č. 137/2 záhrada o výmere 249 m², stavby - dom súp. č. XX na parcele č. 1378/1 v celosti za kúpnu cenu vo výške 240 000 Sk. Žalobcovia nadobudli tieto nehnuteľnosti do bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

1.2. Zo žiadosti Obce Rišňovce zo dňa 12. 03. 1999 o zapísanie vlastníctva k parcelám č. 1471, 1625, 1626 a 1628 v katastrálnom území B. na obec B., rezultuje, že obec pri spresňovaní majetku obce zistila, že predmetné parcely sú v evidencii KN evidované na obec B., nie sú však zapísané v liste vlastníctva založeného na obec. Predmetným listom požiadala, aby Okresný úrad v Nitre, katastrálny odbor zapísal okrem iných aj parc. č. 1626 o výmere 0,2510 ha do LV obce B. č. 1174 v kultúre zastavané plochy. Z identifikácie parcel Okresného úradu Nitra č. j. 10278/99 zo dňa 13. 04. 1999 súd zistil, že parcela č. 1626 (cesta) o výmere 2510 m² (stav podľa pozemkovej knihy - listiny) bola zapísaná v katastri nehnuteľností ako parcela rozčlenená na 3 samostatné parcely - parcelu č. 1626/1 - zast. plocha o výmere 2445 m², parcelu č. 1626/2 - zast. plocha o výmere 35 m² a parc. č. 1626/3 - zast. plocha o výmere 30 m². Parcela č. 1626/2 - zast. plocha o výmere 35 m², ktorá je predmetom konania, bola v nájme manželov F. (D. A. G.). Ako LV je uvedená 0. Z potvrdenia Okresného úradu Nitra, katastrálneho odboru, pozemno-knižného oddelenia (Z 1651/1992) zo dňa 07. 04. 1999 vyplýva, že parcela číslo 1626 vo výmere 25 á 10 m², nachádzajúca sa v katastrálnom území B., bola evidovaná ako verejný neknihovaný majetok bez vložky.

1.3. Predmetom kúpnej zmluvy zo dňa 19. 12. 2018, uzavretej medzi žalovanou ako kupujúcou a Obcou Rišňovce ako predávajúcou, bola sporná parcela č. 1626/2 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 35 m², nachádzajúca sa v katastrálnom území B.. Z článku 3, bod I. vyplýva, že predaj nehnuteľnosti schválilo obecné zastupiteľstvo dňa 03. 10. 2018 na svojom 25. zasadnutí. Kúpna cena bola dohodnutá vo výške 280 eur (bod III.). Z dodatku ku kúpnej zmluve zo dňa 19. 12. 2018 vyplýva, že strany uzavreli dodatok, predmetom ktorého bolo doplnenie sídla Obce Rišňovce (Rišňovce 29), ktorou sa opravuje predmetná kúpna zmluva a súčasne sa prikladá osvedčená fotokópia zápisnica z 25. zasadnutia Obecného zastupiteľstva obce Rišňovce, konaného dňa 03. 10. 2018. Z uznesenia č. 264/2018 z 25. zasadnutia Obecného zastupiteľstva obce Rišňovce konaného dňa 3. októbra 2018 (listina zo dňa 08. 10. 2018) súd zistil, že obecné zastupiteľstvo schválilo trojpätinovou väčšinou všetkých poslancov prevod majetku obce z dôvodu hodného osobitného zreteľa - sporný pozemok - parcela č. 1626/2 - zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 35 m² s tým, že kupujúcou je žalovaná. Schválená cena bola 8 eur/m².

1.4. Z vyjadrenia Obce Rišňovce k sporu č. 16C/3/2024 zo dňa 23. 08. 2024 vyplýva, že bola v roku 2018 výlučným vlastníkom parcely č. 1626/2 nachádzajúcej sa v katastrálnom území Rišňovce. Predaj bol realizovaný tak, že na úradnej tabuli obce bola vyvesená informácia o zamýšľanom predaji spornej parcely, na základe čoho sa mohli prihlásiť občania so svojimi námietkami voči predaju. Nakoľko sa nikto neprihlásil, ani nepodal k predaju žiadne námietky, sporná parcela bola legálne odpredaná D. E. (žalovaná), pričom tento predaj bol riadne schválený na 25. zasadnutí obecného zastupiteľstva obce B.. Pred predajom bola vlastníkom pozemku obec, nikto sa nedomáhal vlastníckeho práva k uvedenej parcele, ani za parcelu neplatil daň z nehnuteľnosti. Manželia F., ani manž. A., ani p. E. nikdy neboli vlastníkami, ani nájomcami spornej parcely.

1.5. Súd v prvom rade skúmal existenciu naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, pričom dospel k záveru, že naliehavý právny záujem na požadovanom určení je daný.

1.6. Predmetom konania bolo určenie, že žalobcovia sú bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území B., evidovanej na LV č. XXXX ako pozemok - parcely registra CKN, a to parcely č. 1626/2 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 35 m² (ďalej len „sporná nehnuteľnosť“). V konaní nebolo medzi stranami sporné, že túto parcelu užívajú žalobcovia, rovnako ani to, že parcelu majú žalobcovia oplotenú, čo však žalovaná považovala za nezákonné konanie žalobcov. Žalobcovia odvodzovali svoj žalobný nárok od vydržania vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti.

1.7. Súd vo veci skúmal, či žalobcovia v 1. a 2. rade splnili podmienky na nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že žaloba je nedôvodná v celom rozsahu, pretože žalobcovia v konaní neunesli dôkazné bremeno, a síce, že predmetnú spornú nehnuteľnosť vydržali na základe oprávnenej držby po zákonom stanovenú dobu v dobrej viere. Zákon určuje predpoklady vydržania, ktoré musia byť splnené po celú vydržaciú dobu. Medzi tieto predpoklady možno zaradiť: a) spôsobilý subjekt, b) spôsobilý predmet držby (§ 134 ods. 2 OZ), c) dobrá viera (dobromyseľnosť) vydržateľa, d) oprávnená držba po zákonom stanovenú dobu (§ 134 ods. 1 OZ) a e) uplynutie vydržacej doby.

1.8. V predmetnom spore žalobcovia podľa názoru súdu nepreukázali žiaden právny dôvod („titul“), ktorý by mohol mať za následok vznik práva, ktorým by nadobudli vlastnícke právo od manželov F.. Žalobcovia síce v konaní tvrdili, že nadobúdaci titul je v danom prípade notárska zápisnica, avšak z tejto bez pochyb vyplýva, že predmetný sporný pozemok nebol predmetom predaja. Podľa názoru súdu žalovaná v konaní vyvrátila skutočnosti svedčiace o dobrej viere žalobcov. Žalobcovia ani nemohli byť dobromyseľní v tom, že kúpili predmetné nehnuteľnosti, pretože si žiadnym spôsobom nepreverovali vlastnícky stav na katastri nehnuteľnosti, spoliehali sa iba na tvrdenie predávajúcich - manželov F., že im predmetná nehnuteľnosť patrí. Námietka žalobcov, že v danom čase nebol verejne prístupný kataster ako v súčasnej dobe, je absolútne právne irelevantná, pretože spoločenské reálie v čase predaja nehnuteľnosti žalobcom umožňovali nahliadnutie do verejne prístupného katastra. Žalobcovia mohli nahliadnuť do katastra nehnuteľností na príslušnom úrade, ak tak nepostupovali, konali v rozpore s obvyklou mierou opatrnosti, ktorú bolo možné od nich požadovať, za stavu, ak predmetná sporná parcela nebola uvedená v notárskej zápisnici notárky JUDr. Zuzany Svrčkovej (sp. zn. N 58/2003, NZ 6943/2003), do ktorej bola spísaná kúpna zmluva zo dňa 30. 01. 2003. V tejto súvislosti je však aj

bez významu prečítanie obsahu notárskej zápisnice zo strany konajúcej notárky, ktorá prečítala obsah právneho úkonu jeho účastníkom zaznamenaný do notárskej zápisnice, pretože notárka svojím konaním nebezpečovala žalobcov, že im predmetná nehnuteľnosť patrí, osobitne v situácií, keď predmetom predaja nebola ani sporná nehnuteľnosť. Pokiaľ žalobcovia nemali pozitívnu vedomosť, či predmetná nehnuteľnosť patrí k rodinnému domu z dôvodu ich pasivity a nepreverení si daného stavu na obci, respektíve aj v katastri, potom takéto opomenutie konania možno pričítať na ich ťarchu, pretože nekonali s dostatočnou mierou opatrnosti, ktorú bolo možné od nich vyžadovať.

1.9. Okrem toho, súd poukázal na zistenie, že manželia F. ani nikdy neboli vlastníkom predmetného pozemku, čo vyplýva z listinných dôkazov, predovšetkým z identifikácie parciel zo dňa 13. 04. 1999, pretože podľa uvedenej listiny boli uvedení ako nájomníci. Manželia F. teda nemohli previesť vlastnícke právo k nehnuteľnosti, ktorá im nepatrila. V tejto súvislosti, okrem toho, z listinného dôkazu - žiadosti o zapísanie vlastníctva k parcelám č. 1471, 1625, 1626 a 1628 zo dňa 12. 03. 1999 v spojení so spomínanou identifikáciou parciel vyplýva jednoznačné zistenie, v zmysle ktorého parcela č. 1626/2 - zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 35 m² (ktorá vznikla z parcely č. 1626 (cesta) o výmere 2510 m²) bola ešte v roku 1999, t. j. pred predajom nehnuteľností zo strany manželov F. žalobcom, preukázateľne majetkom obce Rišňovce, avšak nebola v uvedenej dobe zapísaná na liste vlastníctva založeného na obec B..

1.10. K dobromyseľnosti žalovaného súd uviedol, že na základe absolútne neplatného právneho úkonu nie je možné nadobudnúť vlastnícke právo, a to ani v prípade, že na jeho podklade bol uskutočnený vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Dobrá viera nadobúdateľa, že hnuťelnú alebo nehnuteľnú vec nadobúda od vlastníka, má vplyv na nadobudnutie vlastníckeho práva, len pokiaľ zákon v taxatívne vymedzených prípadoch nadobudnutie vlastníckeho práva s poukazom na dobrú vieru ich nadobúdateľa výslovne upravuje. V iných prípadoch právna úprava nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka s poukazom na dobrú vieru nadobúdateľa neumožňuje. Pretože manželia F. predmetnú spornú parcelu nikdy nevlastnili, čo korešponduje s vyjadrením Obce B., ako aj písomným svedeckým vyjadrením svedka H. G., ktorý vykonával funkciu starostu v období do roku 2018, nemohli nikdy platne previesť viac vlastníckych práv ako sami mali, t. j. nemohli previesť spornú parcelu č. 1626/2 - zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 35 m² na žalobcov. Žalobcovia teda nemohli nadobudnúť na základe absolútne neplatného právneho úkonu spornú parcelu, ani v prípade, ak by boli v dobrej viere, čo je však vzhľadom na okolnosti prejednávanej veci vylúčené.

1.11. Predmetom námietok zo strany žalobcov bola aj nesprávnosť evidencie spornej parcely Okresným úradom Nitra v identifikácií parciel zo dňa 13. 04. 1999. K tomu súd uviedol, že ak nie je dôvod pochybovať, že sa určité veci v dobe dávnominulej diali obvyklým alebo pravidelným spôsobom, resp. (úradným) postupom, je dôkazné bremeno o tom, že v danom prípade to tak nebolo, na tom, kto to tvrdí (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 3. februára 2005 sp. zn. 22 Cdo 1400/2004, Súbor č. C 3255). Z uvedeného potom vyplýva, že dôkazné bremeno preukázania skutočností tvrdených žalobcami zaťažovalo práve ich. Ani v tejto časti žalobcovia neunesli dôkazné bremeno, pretože nepreukázali opak.

1.12. V naznačenej súvislosti súd poukázal na § 205 CSP, podľa ktorého je potrebné na spochybnenie verejnej listiny preukázanie opaku. Žalobcovia však nepredložili žiaden dôkaz o opaku, ktorým by relevantne spochybnili pravosť a skutočnosti uvedené v obsahu listín Okresného úradu Nitra (katastrálny odbor) zo dňa 13. 04. 1999. Žalobcovia nepredložili žiaden dôkaz, ktorý by preukazoval opak alebo dôkaz, ktorým by účinne spochybnili pravosť a obsah tejto verejnej listiny.

1.13. Vzhľadom na uvedené, žalobcovia nemohli byť so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľní o tom, že im vlastnícke právo k veci patrí, keďže im nesvedčí žiaden titul nadobudnutia vlastníctva k predmetnej nehnuteľnosti, na základe ktorého sa žalobcovia ujali držby a z ktorého by bolo možné usudzovať ich dobromyseľnosť. Skutočnosť, že predmetná sporná nehnuteľnosť bola protiprávne oplotená, neznamena, že žalobcovia dobromyseľne vstúpili do oprávnenej držby. Samotná Obec Rišňovce, ako orgán štátneho a stavebného dohľadu, vo svojej odpovedi na opatrenia prijaté v rámci vykonaného štátneho dohľadu prikázala, aby žalobcovia ako stavebníci odstránili oplotenie spornej parcely (parc. č. 1626/2) do 30 dní od doručenia odpovede.

1.14. Súd uviedol, že si je vedomý aj aktuálnej ustálenej praxe, podľa ktorej, keď niekto nadobudne vlastnícke právo k pozemku, respektíve jeho časti a súčasne sa uchopí držby časti alebo celého

susedného pozemku, právnym titulom držby je v takom prípade nadobúdaci titul ku skutočne vlastneným pozemkom, v danom prípade kúpna zmluva; i keď ide o takzvaný putatívny titul, takýto titul je postačujúci (tu pozri napr. rozhodnutie NS ČR sp. zn. 22Cdo/4663/2010).

1.15. Najnovšia judikatúra najvyšších súdnych autorít uvádza, že právny titul je len jedným z dôkazov preukazujúcich dobromyseľnosť držiteľa a oprávnenosť držby, preto jeho nedostatok pre účely vydržania sám o sebe nemôže zapríčiniť neoprávnenosť držby. Rozhodujúcim vždy bude, či držiteľ konal poctivo, teda napr. či za držanú vec zaplatil dohodnutú sumu, prípadne poskytol iné dohodnuté plnenie alebo preukázateľne išlo o dar ako bezodplatné plnenie (rozsudok veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 1VCdo/1/2024 zo dňa 13. 05. 2024). Aj keď podľa uvedeného názoru súdu, žalobcom absentuje právny titul, od ktorého odvodzujú svoju dobromyseľnosť, súd v širšom kontexte aj vzhľadom na vyššie uvedenú judikatúru skúmal, či putatívny právny titul (ktorým by mohla byť kúpna zmluva spísaná do notárskej zápisnice), mohol založiť poctivý spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva, t. j. či žalobcovia ako držiteľia konali poctivo, či zaplatili dohodnutú kúpnu cenu, respektíve aj iné skutočnosti.

1.16. Základom dobromyseľnosti pre vydržanie nehnuteľností môže byť v zásade aj domnelý právny titul, predmetom ktorého je/musí byť vec - nehnuteľnosť, o ktorú sa v danej veci jedná. Senát zároveň dodáva, že jedným z hľadísk pre posúdenie ospravedlniteľnosti omylu držiteľa susedného pozemku je v takom prípade aj pomer plochy zdedeného pozemku a skutočne držaného pozemku, ako aj celkové rozmery takto držaného pozemku. Podľa dovolacieho súdu je akceptovateľné, len ak sa jedná o (susedný) pozemok so zanedbateľnou výmerou, so šírkou do 10 centimetrov, čo je praxou tolerovaný maximálny rozdiel pri zameriavaní hraníc pozemkov; od roku 2011 sa akceptujú geodetickou praxou súradnice bodov vytýčené dokonca s presnosťou 8 cm, čo zodpovedá šírke pozemku 8 cm (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/212/2022 zo dňa 29. 03. 2023).

1.17. O dobromyseľnosti možno hovoriť tam, kde držiteľ drží vec v omyle, že mu vec patrí a ide pritom o omyl ospravedlniteľný. Ospravedlniteľný je omyl, ku ktorému došlo napriek tomu, že myliaci sa postupoval s obvyklou mierou opatrnosti, ktorú možno so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu od každého požadovať. Ak si ani vlastník susedného (držaného) pozemku neuvedomil, že nadobúdateľ (jeho predchodcovi) drží aj časť jeho pozemku, bude to nasvedčovať objektívnej ospravedlniteľnosti omylu. Vzhľadom na uvedené, súd skúmal (pri potenciálnej existencii putatívneho titulu - notárskej zápisnice JUDr. Zuzany Svrčkovej), či sa jednalo o ospravedlniteľný omyl žalobcov, ktorý by založil ich dobromyseľnosť, ako základného predpokladu pre vydržanie sporného pozemku. Podľa názoru súdu z vykonaného dokazovania, predovšetkým z listinných dôkazov - identifikácie parciel zo dňa 13. 04. 1999, potvrdenia Okresného úradu Nitra - katastrálny odbor, žiadosti o zapísanie vlastníctva k parcelám č. 1471, 1625, 1626 a 1628, ktorých pravosť obsahu nebola hodnoverne a procesne predpísaným spôsobom spochybnená, ako aj výsluchov strán sporu, svedka I. E. a písomnej výpovede H. G. rezultovalo, že držbu spornej nehnuteľnosti je potrebné považovať za neoprávnenú, založenú na neospravedlniteľnom omyle (skutkovom), ku ktorému prišlo práve z dôvodu, že žalobcovia nepostupovali s obvyklou mierou opatrnosti, ktorú bolo možné za daných okolností od nich požadovať a mohli sa mu pri normálnej, obvyklej opatrnosti posudzovanej z objektívneho hľadiska vyhnúť. Dobromyseľnosť žalobcov vylučuje primárne aj neuhradenie kúpnej ceny za predmetnú nehnuteľnosť, čo vyplýva z obsahu notárskej zápisnice notárky JUDr. Zuzany Svrčkovej, keďže predmetná sporná parcela nebola predmetom predaja, logicky nemohla byť uhradená kúpna cena za niečo, čo nebolo predmetom kúpy. Z vykonaného dokazovania súd navyše zistil, že daň za predmetné nehnuteľnosti platí od roku 2020 žalovaná, pretože dovtedy nehnuteľnosť patrila Obci B., v dôsledku čoho žalobcovia nemohli byť aj z tohto dôvodu dobromyseľní. Napokon, z okolností danej veci, pre neospravedlniteľný omyl založený na absencii postupu s obvyklou mierou opatrnosti, svedčí aj nepreverovanie si vlastníckeho stavu spornej nehnuteľnosti žalobcami pred kúpou nehnuteľnosti, keďže žalobca v 1. rade uvádzal, že manželia F. mu nepredložili žiadne doklady o vlastníctve spornej parcely, pretože im veril. Len samotné užívanie nehnuteľnosti, bez preukázania dobromyseľnosti, nemôže automaticky založiť presvedčenie súdu o splnení podmienok vydržania. Všetky okolnosti zistené v danej veci nasvedčujú v jednoznačný záver súdu o tom, že žalobcovia predmetné sporné pozemky nevydržali zákonným spôsobom, ale ich užívajú celkom zjavne bez právneho dôvodu, domnievajúc sa, že len samotné plynutie času založilo pre nich priaznivé okolnosti potrebné pre splnenie podmienok vydržania.

1.18. Právny zástupca žalobcu namietal neplatnosť prevodu spornej nehnuteľnosti z Obce Rišňovce na žalovanú pre rozpor s dobrými mravmi. Takýto právny názor žalobcu je len veľmi vágny, pretože ide len o jeho subjektívne hodnotenie. Navyše, tieto skutkové a právne závery nezodpovedajú vykonanému dokazovaniu, keďže vymedzenie neplatnosti prevodu pre rozpor s dobrými mravmi je natoľko strohé, že na predmetné tvrdenia nie je možné zaujať bližšie stanovisko, pretože k tomu žalobcovia ani nenavrhovali vykonať žiadne dokazovanie.

1.19. Pre vydržanie je rozhodujúci stav v prírode, v akom držiteľ po zákonom predpísanú minimálnu dobu 10 rokov s pozemkom nakladá ako so svojím a je so zreteľom k všetkým okolnostiam v dobrej viere, že mu tento pozemok v príslušných hraniciach určených v prírode vlastnícky patrí. Ani samotný pomer skutočne kúpených nehnuteľností, v danej veci 407 m² (158 m² + 249 m² = 407 m² - parcela č. 1378/1 - zast. plocha vo výmere 158 m² a parcela č. 1378/2 - záhrada vo výmere 249 m²) k časti držby predmetnej spornej parcely žalobcami (35 m²), samo o sebe nepostačuje pre záver súdu o vydržaní, pretože práve hodnotenie okolností dobrej viery žalobcov ako držiteľov bolo v danej veci kľúčové. Pokiaľ sa nadobúdateľ nehnuteľností chopí držby časti parcely, ktorú nekúpil, môže byť so zreteľom k okolnostiam sporu v dobrej viere, že je vlastníkom aj tejto časti, keď jedným z predpokladov ospravedlniteľnosti omylu je tiež pomer kúpeného a držaného pozemku, spôsob jeho priestorového vymedzenia a charakter užívania. Význam zohráva aj spoločné oplotenie pozemkov a rozsah užívania právnym predchodcom. Znalosť výmery kupovaného pozemku je síce významná, avšak len v súvislosti s ďalšími okolnosťami, keď možnosť presvedčiť sa o rozsahu nadobúdaného pozemku samo o sebe nevyklučuje dobrú vieru držiteľa, osobitne ak s ohľadom na spôsob užívania pozemku, existujúce oplotenie, pomer výmery spornej časti nehnuteľnosti pomere k skutočnej výmere pozemku nadobúdaného nepredstavuje podstatný rozdiel. Z uvedených teoretických východísk, ktoré súd aplikoval na danú vec, vyplýva, že pomer kúpeného a skutočne držaného pozemku je len jedným z predpokladov dobromyseľnosti. Navyše, v danej veci vznikli aj pochybnosti, odkedy je sporná nehnuteľnosť oplotená, pretože žalobcovia tvrdili, že to je viac ako 20 rokov, svedok I. E. vo svojej výpovedi uviedol, že od roku 2016. Súd však nezistil z dokazovania, že by sporná nehnuteľnosť, spolu s nehnuteľnosťami žalobcov, ktoré kúpili od manželov F., tvorili jeden funkčný celok, tak ako tvrdil ich právny zástupca, pretože dokonca svedok H. G., ktorý bol starostom obce B. v rokoch 1993 až 2018, uviedol vo svojej písomnej výpovedi, že ako vtedajší starosta, ktorý riešil denne obecné záležitosti, nepostrehol užívanie sporného pozemku manželmi F.. Zhodne z dokazovania vo veci samej, z výsluchu svedka I. E., ako i žalobcu v 1. rade vyplynulo, že manželia F. im žiadne doklady o vlastníctve spornej parcely nepredložili. Podľa názoru súdu ani nemohli, keďže predmetnú spornú parcelu nikdy nevlastnili, čo súd zistil na základe výsledkov dokazovania. Svedok I. E. vypovedal navyše o skutočnostiach, že spornú nehnuteľnosť mali manželia F. v nájme, čo korešponduje s vyššie uvedeným listinným dôkazom (identifikáciou parciel zo dňa 13. 04. 1999).

1.20. Čo sa týka predložených čestných prehlásení manželov F., súd uviedol, že takýto dôkaz nemôže byť ani hodnoverný a právne relevantný, pretože v skutočnosti v nich uvedené sa ani nemusia zakladať na pravde, keďže osoby, ktoré vyhotovili obsah takého čestného prehlásenia v prvom rade ani nemožno riadne identifikovať. Okrem toho, obsah čestného prehlásenia môže byť aj v rozpore so skutočnosťou, pričom takéto osoby môžu tvrdiť v podstate hocičo, bez akýchkoľvek následkov, konkrétne bez následku hrozby trestného stíhania, ktoré poučenie sa vždy vzťahuje len na svedkov, ktorí vypovedajú osobne pred súdom. Podľa názoru súdu, sú v konaní relevantné najmä listinné dôkazy a výpovede svedkov, založené na overiteľných skutočnostiach, pričom čestné vyhlásenie predstavuje jednostranný úkon, ktorý nemôže nahrádzať dôkaz zákonom ustanovenej formy, pretože to ani čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky nedovoľuje. Predloženie čestných vyhlásení je teda v civilnom sporovom konaní právne irelevantné.

1.21. K hodnovernosti svedka I. E., súd uviedol, že vyhodnocoval jeho výpoveď v celkovom kontexte, pričom nezistil žiadne skutočnosti svedčiace k záveru o jeho nehodnovernosti. Právny zástupca žalobcu namietal jeho hodnovernosť pre rodinný vzťah so žalovanou (manželka), keďže vypovedal skutočnosti, ktoré neboli práve v jeho prospech. Podľa názoru súdu, výpoveď menovaného svedka, ako jeden z mnohých dôkazov nebola úplne kľúčová, keďže skutočnosti svedčiace pre dobrú vieru vyvracajú predovšetkým listinné dôkazy, a to vyjadrenie Obce B., listinné dôkazy Okresného úradu Nitra (zo dňa 13. 04. 1999, najmä identifikácia parciel) a písomná svedecká výpoveď H. G.. Tieto dôkazy možno označiť za kľúčové, pričom priamo vyvracajú tvrdenú dobromyseľnosť žalobcov, ktorých omyl o poctivosti nadobudnutia držby považoval za neospravedlniteľný, vzhľadom na všetky v konaní zistené okolnosti.

Svedok uvádzal skutočnosti, ktoré boli známe aj z listinných dôkazov, pričom jeho výpoveď niesla znaky dôveryhodnosti.

1.22. K rozhodnutiu Krajského súdu v Banskej Bystrici, na ktoré poukazoval právny zástupca žalobcu (12Co/41/2019) súd uviedol, že v danom spore manželia Vrščekí neboli vedení v katastri nehnuteľností, kúpna zmluva nevymedzovala ako predmet kúpy spornú parcelu (1626/2), preto nejde ani o rovnaký, či obdobný zistený skutkový stav v porovnaní s citovaným rozhodnutím odvolacieho súdu. Žalobcovia sa vyslovene spoliehali len na ubezpečenie predchádzajúcich vlastníkov, že im sporná nehnuteľnosť patrí, avšak takéto počínanie nemožno rozhodne považovať za konanie v súlade s obvyklou mierou opatrnosti. Nie je zrejmé, prečo žalobcovia pri uzatváraní kúpnej zmluvy nezisťovali, prečo predmetom kúpy nie je sporná nehnuteľnosť, pokiaľ sa vyslovene spoliehali len na slovné ubezpečenie zo strany predchádzajúcich vlastníkov - manželov F.. Ani ďalšia judikatúra, na ktorú poukazoval právny zástupca žalobcov, nie je relevantná, pretože súd individuálne posudzoval dobromyseľnosť žalobcov so záverom, z ktorého vyplýva opak, t. j. že žalobcovia neboli dobromyseľní a ich omyl v držbe spornej nehnuteľnosti je potrebné považovať za neospravedliteľný.

1.23. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP a plne úspešnej žalovanej priznal proti neúspešným žalobcom v 1. a 2. rade, ktorí v konaní nedosiahli žiaden materiálne merateľný úspech, nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, ktorú sú povinní zaplatiť žalovanej spoločne a nerozdIELNE. Zároveň súd nevzhliadol žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257 CSP, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania, pretože tieto súd v konaní nezistil, súčasne ich netvrdili ani strany konania. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2. Proti tomuto rozsudku podali žalobcovia v 1. a 2. rade v zákonom stanovenej lehote odvolanie, odôvodniac ho ustanoveniami § 365 ods. 1 písm. b), d), e), f) a písm. h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), nakoľko súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcom, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedli, že na základe kúpy nehnuteľností notárskou zápisnicou zo dňa 30. 01. 2003 sa žalobcovia chopili držby nehnuteľností, spolu s čím sa zároveň chopili aj držby spornej parcely, ktorá tvorí funkčný celok oplotenia ich rodinného domu, a navyše, predstavuje aj prístupový pozemok k ich rodinnému domu. Žalobcovia nemali žiadne pochybnosti o tom, že pozemok, ktorý bol užívaný už ich predchodcami manželmi F. a následne takmer 20 rokov žalobcami, im nepatrí. Ak by takúto vedomosť, či pochybnosť mali, nekupovali by rodinný dom s pozemkom s nevyriadanými vlastníckymi vzťahmi a nevyriadaným prístupom k verejnej komunikácii alebo by si sami počas 15 rokov, kedy pozemok vlastnila obec, podali žiadosť o odkúpenie za „symbolickú“ cenu 280 eur, ako to obec v roku 2018 odpredala žalovanej. Žalobcovia od počiatku tvrdia, že predmetnú parcelu užívali ako vlastnú aj ich právni predchodcovia manželia F., pričom poukázali na predloženú listinu – svedectvo. Z vykonaného dokazovania nesporne vyplýva, že žalobcovia držali a užívali spornú parcelu ako vlastnú dobromyseľne viac ako 10 rokov, pričom držby sa chopili na základe kúpy nehnuteľností notárskou zápisnicou zo dňa 30. 01. 2003. Aj napriek tomu, že predmetom prevodu notárskou zápisnicou zo dňa 30. 01. 2003 boli nesporne „len“ nehnuteľnosti, a nie sporná parcela, žalobcovia nemali žiadne pochybnosti o tom, že časť ich rodinného dvora pripadajúca na spornú parcelu je súčasťou nehnuteľností. Zdôraznili, že po kúpe nehnuteľností a po chopení sa držby spornej parcely a ani ďalších takmer 20 rokov si nesporne nikto nerobil žiadne právne nároky na spornú parcelu, aj keď mala byť údajne vlastníctvom tretej osoby (obce a následne žalovanej). Žalobcovia sa chopili držby spornej parcely na základe notárskej zápisnice zo dňa 30. 01. 2003, a to v dobrej viere, že kúpnu zmluvou uzatvorenou notárskou zápisnicou zo dňa 30. 01. 2003 kúpili celý pozemok patriaci k rodinnému domu, „v prírode“ súvisle ohraničený a predávajúcimi F. užívaný ako vlastný - ako súčasť rodinného domu, a najmä prístupu k nemu. Vzhľadom na uvedené, je právnym titulom vzniku práva, aj keď domnelým, notárska zápisnica zo dňa 30. 01. 2003. K obvyklej miere opatrnosti uviedli, že nesúhlasia so závermi súdu, že žalobcovia nemohli byť dobromyseľní v tom, že kúpili predmetné nehnuteľnosti, pretože si žiadnym spôsobom nepreverovali vlastnícky stav na katastri nehnuteľnosti. Uvedené odôvodnenie rozsudku preukazuje absolútne nepochopenie skutkového a právneho stavu

veci. Ak žalobcovia nemali vedomosť o existencii spornej parcely a dôvodne nemali žiadnu pochybnosť, že predaj nezahŕňa celé katastrálne označenie pozemkov, tvoriaci funkčný celok rodinného domu, nemožno od nich požadovať postup ako v prípade, ak by mali vedomosť o nevysporiadaní pozemkov tvoriacich ich dvor rodinného domu. Skutočnosť, že sporná parcela tvorila a dodnes tvorí funkčný celok rodinného domu, o ktorej funkčnosti a celku nemožno mať žiadne pochybnosti, okrem iného aj vzhľadom na to, že na spornej parcele sa nachádza desaťročia osadená brána do dvora a sporná parcela je nevyhnutnou súčasťou rodinného – prístupom k rodinnému domu z verejnej komunikácie. Zákon a ani rozhodovacia prax súdov neuvádza, že obvyklá miera opatrnosti je naplnená len v prípade, ak si kupujúci overí stav vlastníctva nahliadnutím do katastri nehnuteľností. Žalobcovia namietajú nesprávnosť záverov súdu aj z toho dôvodu, že ani v prípade, ak by nahliadli do katastra nehnuteľností, nahliadli by do LV č. XXX, k. ú. B., na ktorom sú evidované nehnuteľnosti, a z ktorého by vyplývalo, že manž. F. sú vlastníci nehnuteľností. Z LV č. XXX, k. ú. B. existencia spornej parcely nevyplývala a nebolo ju nahliadnutím do katastra pri overovaní nehnuteľností možné zistiť, pretože tá bola vedená na inom liste vlastníctva, konkrétne LV č. XXXX. Nemožno sa stotožniť ani so závermi súdu, že žalobcovia boli pri kúpe nehnuteľností pasívni, keď tí predmet kúpy preverovali viacerými obhliadkami, z ktorých bolo ohraničenie dvora absolútne zrejmé a absolútne zrejmé bolo tiež nerušené užívanie celého dvora vrátane časti dvora pripadajúcej na spornú parcelu ako súčasť rodinného domu, keďže na spornej parcele je osadená brána do dvora a prístup k rodinnému dvoru. Žalobcovia zdôrazňujú, že vykonanými obhliadkami nehnuteľností a rokoviami medzi manž. F. a žalobcami o kúpnej zmluve bolo jasne a zrozumiteľne manž. F. žalobcom komunikované, že rodinný dom kúpnu zmluvou predávajú ohraničený, tak ako ho užívajú, o čom žalobcovia nemali v tom čase pochybnosti. Žalobcovia nadobudli rodinný dom do vlastníctva a spolu s ním aj spornú parcelu do držby v dobrej viere, spoliehajúc sa na správnosť údajov obsiahnutých v kúpnej zmluve a ich súlad s reálnym užívacím stavom, t.j. so stavom daným v prírode. Aj faktická držba nehnuteľností indikuje pre dobromyseľné tretie osoby existenciu oprávnenia k nehnuteľnosti. Je teda zrejmé, že pokiaľ zapísaná osoba je zároveň držiteľom nehnuteľnosti, takýto právny stav je zdrojom väčšej miery dôveryhodnosti, než keď by zapísaná osoba nemala zároveň nehnuteľnosť v držbe alebo užívaní. Nehnuteľnosti kupovali v roku 2003. Žalobcom bol zrejмый stav nehnuteľností zapísaný v katastri nehnuteľností a ten im následne komunikoval a vysvetlil aj notár spisujúci notársku zápisnicu. Žalobcovia sú z jednoduchých robotníckych pomerov, bez právneho, či technického vzdelania a v tom čase nemali vedomosť o katastrálnej mape a o možnosti jej online preverenia, tak ako je to možné dnes. Dokonca, v roku 2003 nebola katastrálna mapa bežne verejnosti dostupná. Žalobcovia poznali stav zapísaný na LV a poznali faktický stav nehnuteľností „v prírode“ ohraničený ako dvor rodinného domu, ktorý bol užívaný výlučne a nerušene predávajúcimi manž. F.. Poukázali na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 196/2019 a uviedli, že dobromyseľnosť je psychický stav, vnútorné presvedčenie subjektu, ktoré samo osebe nemôže byť predmetom dokazovania. Pre vydržanie pozemku je rozhodujúci reálny stav v prírode, v akom držiteľ po zákonom predpísanú minimálnu dobu 10 rokov s pozemkom nakladá, ako so svojím a je so zreteľom na všetky okolnosti v dobrej viere, že mu tento pozemok v príslušných hraniciach, určených v prírode hraničiacim plotom, vlastnícky patrí. Žalobcovia poukázali na ustálenú rozhodovaciu prax, ktorú pomerne vyčerpávajúcim spôsobom zhrnul Krajský súd v Banskej Bystrici v rozsudku zo dňa 30. 06. 2020 sp. zn. 12Co/41/2019. Žalobcovia poukázali na aktuálnu rozhodovaciu prax NS SR prezentovanú v rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 29. 05. 2023 sp. zn. 2Cdo/299/2021. Za nepochopenie právneho a skutkového stavu veci žalobcovia považujú odôvodnenie rozsudku uvedené v ods. 52, kde sa súd zaoberal neuhradením kúpnej ceny za predmetnú nehnuteľnosť, pretože ak predmetná sporná parcela nebola predmetom predaja, logicky nemohla byť uhradená kúpna cena za niečo, čo nebolo predmetom kúpy. Ak žalobcovia nemajú vedomosť, že užívajú cudzí pozemok, nemožno im vyčítať, že za takýto pozemok neplatili daň, či kúpnu cenu a nemôže to vylučovať ich dobromyseľnosť. Vzhľadom na uvedené, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a rozsudok je nedostatočne odôvodnený. K hodnoteniu svedectva manž. F. a odmietnutiu vykonania ich výsluchov uviedli, že Civilné sporové konanie je založené na zásade kontradiktórnosti konania s tým, že strany majú právo vyjadriť sa k predloženým dôkazom a tvrdeniam a majú právo ich poprieť, namietat ich hodnovernosť, či pravdivosť. Žalovaná v konaní nepoprela a nenamietala ani hodnovernosť a ani pravosť, či pravdivosť svedectva manž. F.. Žalobcovia namietajú iniciatívny a arbitrárny postup súdu, ktorý predmetnú listinu považuje bez akejkoľvek námietky žalovanej za nehodnoverný a právne nerelevantný dôkazný prostriedok. Rozhodovacia prax súdov pritom celkom bežne akceptuje obdobné listiny ako hodnoverné dôkazy v konaní, pričom za hodnoverné a právne relevantné súdna prax bežne považuje aj napr. e-mailové komunikácie, ktoré na rozdiel od Svedectva manž. F., neobsahujú ani vlastnoručný podpis. V súvislosti s listinou ako dôkazným prostriedkom, poukázali na rozhodovaciu prax

a uviedli, že Civilný sporový poriadok pri výsluchu svedka zaviedol nové prvky, s ohľadom na koncept prísnej kontradiktórneho sporu. Pri tomto dôkaznom prostriedku je nutné dbať najmä na jeho vhodnosť a účelnosť; z tohto dôvodu bol prostredníctvom § 196 ods. 3 CSP zavedený inštitút písomnej výpovede svedka, pri ktorom platia ustanovenia o poučovacej povinnosti vrátane poučenia o trestnoprávných následkoch krivej výpovede primerane. Od tohto dôkazného prostriedku treba odlišovať dôkaz listinou, napr. prostredníctvom čestného vyhlásenia, ktorý má charakter iba súkromnej listiny bez akejkoľvek poučovacej povinnosti. Čestné vyhlásenie, resp. dôkaz listinou a písomnú výpoveď svedka posudzuje súd v súlade s princípom voľného hodnotenia dôkazov, ktorý vyplýva z ústavného princípu nezávislosti súdov. Spôsob, akým súd vyhodnotil predmetnú listinu, je zarážajúci, pretože súd prakticky akúkoľvek listinu o čestnom vyhlásení určitej osoby, ktorej vyhláseniam nepredchádzalo poučenie ako pri svedeckej výpovedi, „odsúdil“ ako nepoužiteľný dôkazný prostriedok v civilnom sporovom konaní. Odôvodnenie rozsudku v tomto smere neuvádza žiadne konkrétne úvahy, či skutočnosti viažuce sa k predmetnému sporu, skutkovému stavu, predloženým dôkazom v konaní a účastníkom konania a je všeobecným odmietnutím listiny o čestnom prehlásení ako právne relevantného, resp. použiteľného dôkazu v civilnom sporovom konaní a to aj napriek tomu, že zákon takýto dôkaz pripúšťa a podľa základných zásad civilného sporového konania žiaden dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu (čl. 15 ods. 2 CSP), t. j. každý dôkaz má rovnocenné postavenie a potenciál presvedčivosti. Žalobcovia zdôraznili, že písomné Svedectvo manž. F. bolo súdu predložené spolu so žalobou zo dňa 12. 01. 2024, žalobcovia už v žalobe navrhovali aj vykonanie výsluch manž. F., ktorý súd na pojednávaní dňa 17. 06. 2024 odmietol vykonať z dôvodu, že sa „nejavili ako dôvodné“, čo žalobcovia týmto odvolaním namietajú. Až po niekoľkých pojednávaniach na pojednávaní dňa 12. 02. 2025 sa súd prekvapivo a bez akéhokoľvek odôvodnenia, či už na pojednávaní alebo v rozsudku rozhodol, že vykonanie žalobcami navrhovaných výsluchov manž. F. už považuje za dôvodné, a to na pojednávaní nariadenom na 02. 04. 2025. D. F. však medzičasom zomrel. Právny zástupca žalobcov sa snažil zabezpečiť aspoň účasť pani G. F. na pojednávaní dňa 02. 04. 2025, avšak ako informoval súd v oznámení k účasti svedkyne G. F., tá účasť odmietla z dôvodu, že je vo veľmi zlom psychickom a zdravotnom stave, pretože jej J. zomrel manžel aj jediná dcéra. Ani po náležitom vysvetlení situácie o prebiehajúcom súdnom spore a občianskej povinnosti svedčiť, sa právnenému zástupcovi žalobcu nepodarilo zabezpečiť účasť svedkyne na pojednávaní, naopak, pani G. F. sa ho s plačom žiadala, aby ju nikto nezaťažoval. Vzhľadom na uvedené a z dôvodu, že žalovaná sa nevyjadrovala k predmetnej listine a zákonným spôsobom nenamietala pravosť, hodnovernosť, či relevantnosť listiny Svedectva manž. F., žalobcovia upustili od návrhu na vykonanie jej výsluchu pred súdom. Vzhľadom na uvedené, je hodnotenie skutkového stavu a Svedectva manž. F. súdom a jeho odôvodnenie pre žalobcov o to viac prekvapivé, arbitrárne a s odkazom na reálie odmietnutia vykonania výsluchov manž. F. aj nedostatočne odôvodnené. Súdom odmietnutím vykonania výsluchu pána F. znemožnil jeho vykonanie v čase, keď to bolo možné. Z uvedených dôvodov navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žalobcov uviedla, že popiera všetky skutkové aj právne tvrdenia žalobcov v podanom odvolaní. Dlhodobou ustálená judikatúra zreteľne judikovala podmienky, za ktorých možno vydržať vlastnícke právo k pozemku. Čo sa týka predmetného sporu, v prípade žalobcov neboli splnené min. dobromyseľnosť a oprávnená držba po zákonom stanovenú dobu. Žalobcovia hodnoverne nepreukázali, že vec dlhodobou ovládajú v dobrej viere, že sú jej vlastníkom. Žalobcovia odvodzujú svoju držbu od notárskej zápisnice, ktorou nadobudli iné nehnuteľnosti od manž. F.. Pre dobromyseľnosť držby je jednak dôležité subjektívne, vnútorné presvedčenie držiteľa, že mu vec skutočne patrí, ale dobromyseľnosť musí vyplývať hlavne z objektívnych skutočností. Aby bola podmienka splnená, musia existovať aj objektívne skutočnosti, ktoré nasvedčujú, že držiteľ má právne uznateľný dôvod myslieť si, že vec je jeho. Poukázala na Nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 484/2015 zo 14. novembra 2018. Aj keď je pravdou, že k vydržaniu pozemku môže postačovať aj putatívny titul, i napriek tomu je charakteristickou črtou vydržania podmienka poctivosti s dobromyseľnosťou uchopenia sa držby. Uvedená notárska zápisnica obsahuje ustanovenia, ktoré preukazujú oboznámenie sa žalobcov s jej obsahom, a teda aj o tom, aké nehnuteľnosti sú predmetom prevodu od manž. F. a za čo platia kúpnu cenu. Žalobcovia sa nemôžu v danom prípade domnievať, že majú putatívny titul a ani o tom, že sa jedná o čestný spôsob nadobudnutia vlastníckeho sporného pozemku. Ide hlavne o to, na základe akých okolností tento putatívny titul mal vzniknúť. Teda, či sa presvedčenie nadobúdateľa prejavuje objektívne, a nie tak, že si žalobcovia zmyslia, že niečo im patrí a žalujú určenie vlastníckeho práva. Tak staršia i novodobá judikatúra vždy zásadne požaduje pre vydržanie dobromyseľnosť prejavujúcu sa objektívne, nestačí iba subjektívna dobrá viera. Poukázala na rozhodovaciu činnosť odvolacích súdov, napr. rozhodnutie KS v Prešove sp. zn. 7Co/49/2021 zo dňa 30. 05. 2022. Vzhľadom na všetky okolnosti

prípade, sú preukázané minimálne tieto právne argumenty, prečo žalobcovia nemohli nadobudnúť vlastnícke právo k spornému pozemku vydržaním. Notárska zápisnica obsahuje ustanovenia, ktoré preukazujú oboznámenie sa žalobcov s jej obsahom, a teda aj o tom, aké nehnuteľnosti sú predmetom prevodu od manž. F. a za čo platia kúpnu cenu - sporný pozemok tam uvedený nebol (neexistuje ani putatívny titul, ani čestný spôsob nadobudnutia). Manž. F. teda ani nemohli previesť vlastnícke právo k spornému pozemku, pretože sami neboli vlastníkmi, iba nájomcami, ako to preukazuje listinný dôkaz identifikácia parciel. Manž. F. nemohli ani nadobudnúť vl. právo k spornému pozemku vydržaním od predchodcu p. E., pretože ani p. E. nebol vlastníkom spornej parcely, nakoľko manž. F. boli iba nájomcami, čo v konaní žalobcovia ani nepopreli, teda žalobcovia si nemôžu započítavať ani vydržačiu dobu právnych predchodcov. Žalobcovia si v rámci potrebnej opatrnosti mohli preveriť rozsah nehnuteľností, ktorý nadobúdajú, a to v katastri nehnuteľností. Od uzavretia notárskej zápisnice (rok 2000) si za viac ako 20 rokov mohli žalobcovia usporiadať vlastníctvo, ak boli presvedčení, že im vlastnícke právo k spornému pozemku patrí. Dnes sa javia žalobcovia skôr ako nedbalí a napádajú vlastnícke právo žalovanej, ktorá nadobudla vlastnícke právo k spornému pozemku od obce v dobrej viere, zákonne a riadne zaplatila kúpnu cenu. Žalobcovia neplatili za sporný pozemok ani dane celých 20 rokov, teda sa nechovali ako vlastníci. Obec predávala sporný pozemok verejne, teda vyzvala občanov obce, resp. verejnosť na prípadné námietky proti predaju. Žalobcovia mali možnosť napadnúť predaj pozemku obce žalovanej, ktorá nadobúdala vlastníctvo k spornému pozemku v dobrej viere v jeho bezvadnosť, pričom sa spoliehala na zápis v liste vlastníctva. Za takéhoto stavu nečinnosti a neopatrnosti žalobcov nie je možné uznať právo žalobcov a zbaviť žalovanú vlastníckych práv k pozemku, ktorý nadobudla v dobrej viere v zákonnosť jeho nadobudnutia. Preto žalobcovia nespĺnili všetky požadované podmienky na vydržanie vlastníckeho práva k spornému pozemku, a to najmä oprávnenosť držby po zákonom stanovenú dobu, dobromyseľnosť prejavujúcu sa objektívne, ako aj neexistenciu nadobúdacieho titulu. Vo vzťahu k postaveniu F. poukázala na rozsudok NS SR sp. zn. 3 Cdo 115/2016 zo dňa 28. 06. 2017. Dôvodom zamietnutia žaloby teda nie je iba neuhradenie kúpnej ceny, ale aj nesplnenie ďalších aspektov potrebných pre vydržanie (dobromyseľnosť v objektívnom ponímaní), chýbajúce vecné právo F. a celkový stav veci. Čestné prehlásenie manž. F. je fakticky v priamom rozpore s identifikáciou parciel, teda verejnou listinou v tom, že boli iba nájomcovia. Bolo na žalobcoch, aby si zabezpečili účasť svedkyne F., čo sa nestalo, pretože právny zástupca žalobcov na ostatnom pojednávaní vyhlásil, že na jej výsluchu netrvá. Z dokazovania vo veci vyplynulo, že sa nejedná o dobromyseľnosť žalobcov, ale o účelovú okupáciu sporného pozemku bez platenia daní, bez zaplatenia kúpnej ceny, neriešenia stavu údajného vydržania zo strany žalobcov po dobu viac ako 20 rokov, neexistencia akéhokoľvek dokladu, z ktorého by bolo možné vyvodiť, že žalobcovia sú v práve a že nadobudli vlastnícke právo k spornému pozemku. Strata vlastníctva k spornému pozemku u žalovanej by bola v rozpore s právom a v rozpore s dobrými mravmi. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Žiadala priznať trovy odvolacieho konania v rozsahu 100%.

4. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd podľa § 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), stranou (žalobcami v 1. a v 2. rade), v neprospech ktorých bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v medziach daných rozsahom podaného odvolania (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

6. Žalobcovia sa podanou žalobou domáhali určenia, že sú bezpodielovými spoluvlastníkmi pozemku parcely registra CKN parc. č. 1626/2 - zastavaná plocha a nádvorie, o veľkosti 35 m² (ďalej len ako „predmetná parcela“), evidovanej na liste vlastníctva č. XXXX v kat. úz. B., obec B., okres Nitra v podiele 1/1, pričom ich vlastnícke právo k predmetnej parcele mali nadobudnúť vydržaním. Keďže ich

žaloba bola súdom prvej inštancie zamietnutá, predmetom posúdenia odvolacieho súdu bolo splnenie podmienok vydržania žalobcami, pričom v odvolaní okrem iného namietali tak nesprávne skutkové závery súdu prvej inštancie, ako aj právne posúdenie veci súdom prvej inštancie.

7. Vydržanie predstavuje originárny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva. Účelom inštitútu vydržania je uviesť do súladu dlhodobý faktický stav oprávnenej nepretržitej držby oprávneným držiteľom, ktorý je po stanovenú dobu objektívne presvedčený o svojom domnelom vlastníckom práve. Pri vydržaní ide o taký spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva fyzickou alebo právnickou osobou, pri ktorom sa oprávnený držiteľ po uplynutí zákonom predpísanej doby stáva vlastníkom veci, a tým aj jej skutočným držiteľom.

8. Tento právny inštitút prešiel v právnom poriadku niekoľkými zmenami. Súčasná úprava vydržania zavedená zákonom č. 509/1991 Zb. obnovila od 01. 01. 1992 tradičné dôsledky spojené s vydržaním. Zákon určuje predpoklady vydržania, ktoré musia byť splnené po celú vydržaciú dobu. Medzi tieto predpoklady možno zaradiť: spôsobilý subjekt, spôsobilý predmet držby, dobrá viera (dobromyseľnosť) vydržateľa, oprávnená držba po zákonom stanovenú dobu (§ 134 ods. 1 OZ) a uplynutie vydržacej doby. Následky vydržania sú, že oprávnený držiteľ, u ktorého sa splnili aj ostatné podmienky vydržania, nadobudne vlastnícke právo k veci, a to pôvodným spôsobom, takže proti nemu nemožno uplatňovať žiadne práva, ktoré niekto mal proti predchádzajúcemu vlastníkovi a vydržaním zanikne vlastnícke právo doterajšieho vlastníka. Subjektom vydržania sú všetky osoby, ktoré sú spôsobilé nadobúdať vlastnícke právo.

9. Predmetom vydržania môže byť v prvom rade vec, ktorá môže byť predmetom vlastníctva. Základnou podmienkou vydržania je držba veci, pričom môže ísť len o oprávnenú držbu. Oprávnenosť držby sa posudzuje so zreteľom na ustanovenie § 130 ods. 1 OZ, t. j. držiteľ musí byť so zreteľom na všetky okolnosti v dobrej viere, že mu vec patrí. Za oprávnenú držbu sa považuje nakladanie s vecou ako so svojou, ak držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný v tom, že mu vec patrí ako vlastníkovi. Dobrá viera oprávneného držiteľa, ktorá je daná so zreteľom na všetky okolnosti, sa musí vzťahovať aj na titul, na základe ktorého mohlo držiteľovi vzniknúť vlastnícke právo. To neznamená, že taký titul musí byť daný; postačí, že je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti v dobrej viere, že tu taký titul je. Posúdenie, či je držiteľ v dobrej viere alebo nie, je potrebné vždy hodnotiť objektívne, a nielen zo subjektívneho hľadiska samotného účastníka. Posúdenie toho, či držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti v dobrej viere, že mu vec patrí, teda, že je jej vlastníkom, nemôže vychádzať len z posúdenia subjektívnych predstáv držiteľa. Dobrá viera držiteľa musí byť v danej veci posudzovaná aj z hľadiska, či držiteľ pri zachovaní náležitej opatrnosti, ktorú možno s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu od každého subjektu práva vyžadovať, mal alebo mohol mať pochybnosti o existencii svojho práva. Aj keď je držiteľ subjektívne presvedčený o svojom práve, nebude so zreteľom na všetky okolnosti v dobrej viere, pokiaľ mu sú alebo musia byť známe skutočnosti, z ktorých by pri zachovaní obvyklej opatrnosti musel spoznať, že nie je subjektom práva, o ktorého vydržanie ide. Ak je pochybné, či je držba oprávnená alebo nie, treba mať za to, že je oprávnená (§ 130 ods. 1 OZ). Oprávnená držba môže spočívať v omyle držiteľa, ktorý sa domnieva, že je vlastníkom držanej veci alebo subjektom vykonávaného práva. Oprávnená držba nemôže spočívať v takom omyle držiteľa, ktorému sa tento mohol pri bežnej opatrnosti vyhnúť. Omyl držiteľa musí byť ospravedlniteľný. Omyl je ospravedlniteľný, ak k nemu došlo napriek tomu, že mýliaci postupoval s obvyklou mierou opatrnosti, ktorú možno so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu od každého vyžadovať. Ospravedlniteľným omylom výnimočne môže byť aj právny omyl. Právny omyl spočíva v neznanosti alebo v neúplnej znalosti všeobecne záväzných právnych predpisov a z toho vyplývajúceho nesprávneho posúdenia právnych následkov určitých právnych skutočností. Pri posudzovaní ospravedlniteľnosti omylu držiteľa sa vychádza z objektívnych hľadísk. Dobromyseľnosť držiteľa musí trvať po celú zákonom predpísanú dobu potrebnú na vydržanie. V prípade, že v priebehu tejto doby držiteľ dobrú vieru stratí, dôjde k prerušeniu vydržacej doby. To má za následok, že držiteľ vec nemôže potom nadobudnúť do vlastníctva vydržaním. Pri hodnotení dobrej viery je vždy treba brať do úvahy, či držiteľ pri bežnej opatrnosti, ktorú možno s ohľadom na okolnosti a povahu daného prípadu od každého požadovať, nemal, resp. nemohol mať počas celej vydržacej doby dôvodné pochybnosti o tom, že mu vec alebo právo patrí. Dobrá viera zaniká v okamihu, kedy sa držiteľ oboznámil so skutočnosťami, ktoré objektívne museli vyvolať pochybnosť o tom, že mu vec podľa práva patrí alebo, že je subjektom práva, ktorého obsah vykonáva.

10. Konštitutívny právny účinok pre vznik vlastníckeho práva držiteľa veci má uplynutie kvalifikovanej vydržacej doby. Vydržacia doba je časový úsek, počas ktorého musí oprávnený držiteľ spĺňať podmienky vydržania, pričom ak sú predmetom dobromyseľnej držby nehnuteľnosti, je to doba 10 rokov. Uvedené vydržacie doby začínajú plynúť od momentu dobromyseľného uchopenia držby veci. Uplynutie vydržacej doby vlastnícke právo priamo zriaďuje. Pre plynutie vydržacej doby platí ďalej zásada, že táto doba musí byť nepretržitá. Po uplynutí vydržacej doby oprávnený držiteľ nadobudne vlastnícke právo bez ďalšieho, a to samotným uplynutím vydržacej doby bez toho, aby bol k tomu potrebný ešte ďalší právny úkon či rozhodnutie. Listinou spôsobilou na zápis vlastníckeho práva k nehnuteľnosti vydržaním je právoplatné súdne rozhodnutie, ktorým súd vyhovel určovacej žalobe oprávneného držiteľa podľa § 137 písm. c) CSP o tom, že došlo k vydržaniu predmetnej nehnuteľnosti.

11. Dobromyseľnosť je presvedčenie nadobúdateľa, že nekoná bezprávne, keď si napríklad prisvojuje určitú vec alebo ňou disponuje. Ide teda o psychický stav, o vnútorné presvedčenie subjektu, ktoré samo osebe nemôže byť predmetom dokazovania. Predmetom dokazovania môžu byť skutočnosti vonkajšieho sveta, prostredníctvom ktorých sa vnútorné presvedčenie prejavuje navonok, teda okolnosti, z ktorých možno vyvodiť presvedčenie nadobúdateľa o dobromyseľnosti, že mu vec patrí. Okolnosťami, ktoré budú svedčiť pre záver o existencii dobromyseľnosti, budú spravidla okolnosťami týkajúcimi sa právneho dôvodu nadobudnutia a svedčiace o poctivosti nadobúdateľa. Na rozdiel od preukazovania vlastníctva nebude treba, aby preukazoval platný právny dôvod nadobudnutia, riadny prechod vlastníctva, ale len okolnosti svedčiace o poctivosti nadobudnutia; v tom je základný rozdiel medzi ochranou vlastníctva a ochranou držby (R 45/1986). Nadobúdateľ svoju dobrú vieru nemusí ani preukazovať, lebo aj v pochybnostiach platí, že držba jej oprávnená (§ 130 ods. 1 in fine Občianskeho zákonníka). Na tom, kto nadobudnutie v dobrej viere popiera, bude, aby túto domnienku vyvrátil (uznesenie NS SR zo dňa 27. augusta 2019 sp. zn. 4Cdo/120/2019).

12. Domnelým (putatívnym) titulom nadobudnutia vlastníctva je určitá skutočnosť, ktorá má navonok znaky riadneho nadobúdacieho titulu (v súlade so zákonom zakladajúceho vznik vlastníctva), chýba pri nej ale niektorá stránka (vlastnosť, znak), ktorú pre nadobudnutie vlastníctva vyžaduje objektívne právo. Takýmto domnelým titulom môže byť v praxi napríklad dedičské rozhodnutie o nadobudnutí veci, ktorá však v čase smrti poručiteľa objektívne nepatrila do jeho majetku, neprávoplatné rozhodnutie súdu určujúce vlastníctvo veci, kúpna alebo darovacia zmluva, ktorá je z niektorého dôvodu neplatná (uznesenie NS SR zo dňa 24. 04. 2017 sp. zn. 3Cdo 17/2016).

13. Pokiaľ sa nadobúdateľ nehnuteľnosti chopí držby časti susednej parcely, ktorú nenadobudol, môže byť so zreteľom na všetky okolnosti v dobrej viere, že je vlastníkom aj tejto časti. Jedným z hľadísk pre posúdenie ospravedliteľnosti omylu držiteľa je v takom prípade aj pomer plochy kúpeného a skutočne držaného pozemku; záleží aj na tvare pozemkov a ich umiestnení v teréne. Význam má aj spoločné oplotenie pozemkov, rozsah užívania právny predchodcom a pod. Ak si ani vlastníkom susedného (držaného) pozemku neuvedomil, že nadobúdateľ (jeho predchodcov) drží aj časť jeho pozemku, bude to nasvedčovať objektívnej ospravedliteľnosti omylu. Pôjde vždy o posúdenie konkrétnej veci a je potrebné klásť dôraz na starostlivé zváženie všetkých okolností a súd, ktorý rozhoduje o určovacej žalobe, ich musí uviesť v odôvodnení rozsudku.

14.1. Otázkou putatívneho titulu sa zaoberal NS SR v rozhodnutí sp. zn. 6Cdo 212/2022 z 29. 03. 2023, v ktorom uviedol nasledovné:

14.2. Senát Najvyššieho súdu SR zotrváva na názore Najvyššieho súdu SR, ktorý bol vyjadrený v uznesení sp. značka 3Cdo/17/2016 zo dňa 24. apríla 2017, podľa ktorého z hľadiska dobromyseľnosti držby ako podmienky nadobudnutia vlastníctva veci vydržaním, je právne relevantnou len tá skutočnosť, ktorá má objektívne znaky titulu, prípadne aj len domnelého (putatívneho) nadobudnutia vlastníctva. Putatívnym titulom nadobudnutia vlastníctva je určitá skutočnosť, ktorá má navonok znaky riadneho nadobúdacieho titulu, v súlade so zákonom zakladajúceho vznik vlastníctva. Chýba pri ňom ale niektorá stránka, napríklad vlastnosť, znak, ktoré pre nadobudnutie vlastníctva vyžaduje objektívne právo. V prípade žalobkyne domnelý titul vo vzťahu k predmetným pozemkom absentuje. Žalobkyňa sa chopila držby predmetných parciel, ktoré nezdedila ani nekúpila. Konala ale v ospravedliteľnom omyle, že ide o časť pozemkov, ktoré zdedila, pretože boli oplotené a začlenené k pozemkom, ktoré boli predmetom dedenia. Jej rodinou mali byť využívané od roku 1944.

14.3. Odpoveďou na dovolateľmi položenú otázku je, že základom dobromyseľnosti pre vydržanie nehnuteľností môže byť v zásade aj domnelý právny titul, predmetom ktorého je/musí byť vec - nehnuteľnosť, o ktorú sa v danej veci jedná. Výnimkou je rozhodnutie o dedičstve, na základe ktorého možno nadobudnúť oprávnenú držbu aj k pozemku, ktorý síce nebol predmetom dedičského konania (nie je predmetom putatívneho titulu), no susedí s pozemkom, ktorý držiteľ nadobudol v dedičskom konaní, a to len vtedy, ak sa dedič ujal držby pozemku alebo jeho spoluvlastníckeho podielu a pritom koná v ospravedliteľnom omyle, že ide o časť pozemku, ktorú zdedil (napr. časť susedného pozemku je ohraničený plotom spoločne so zdedeným pozemkom). Senát zároveň dodáva, že jedným z hľadísk pre posúdenie ospravedliteľnosti omylu držiteľa susedného pozemku je v takom prípade aj pomer plochy zdedeného pozemku a skutočne držaného pozemku, ako aj celkové rozmery takto držaného pozemku. Podľa dovolacieho súdu je akceptovateľné, len ak sa jedná o (susedný) pozemok so zanedbateľnou výmerou, so šírkou do 10 centimetrov, čo je praxou tolerovaný maximálny rozdiel pri zameriavaní hraníc pozemkov; od roku 2011 sa akceptujú geodetickou praxou súradnice bodov vytyčené dokonca s presnosťou 8 cm, čo zodpovedá šírke pozemku 8 cm. Žalobkyňa sporné parcely nekúpila, ani ich nezdedila. Absentuje tu právny titul nadobudnutia vlastníckeho práva. Je nesporné a z vykonaného dokazovania preukázané, že žalovaní informovali žalobkyňu o skutočnom vlastníctve ešte v marci 2016, teda pred podaním žaloby na súd. Dovolací súd konštatuje, že aj rozhodnutie o dedičstve, a to aj v prípade, že poručiteľ v skutočnosti nebol vlastníkom veci, je titulom, o ktorý sa opiera oprávnená držba. Oprávnenú držbu možno nadobudnúť aj vtedy, ak tento pozemok nebol predmetom dedičského konania, avšak len po splnení podmienky, že susedí s pozemkom, ktoré držiteľ nadobudol v dedičskom konaní. Táto podmienka je v danej veci splnená, žalobkyňa zdedila pozemky v susedstve sporných pozemkov. Nespornou je aj skutočnosť, že žalobkyňa sa ujala držby pozemku, respektíve držby spoluvlastníckeho podielu pozemku v omyle, že ide o časť pozemku, ktorý zdedila, pretože tieto pozemky mala užívať aj jej právna predchodkyňa od roku 1944. Hodnotenie dobrej viery je vždy vecou individuálneho posúdenia a súdy musia brať do úvahy všetky okolnosti prípadu.

15. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav, dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

16. Skutkový stav v civilnom konaní je súhrn všetkých rozhodujúcich skutočností, ktoré v konaní tvrdila jedna zo strán sporového konania, pričom sa jej podarí tvrdené skutočnosti preukázať aj vykonaným dokazovaním. Je to opis toho, čo sa stalo, na základe dôkazov, ktoré boli v konaní predložené.

17. Podľa § 191 ods. 1 CSP dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

18. Dokazovanie je časť civilného súdneho konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. V dokazovaní sa súd obmedzuje len na zisťovanie skutkových poznatkov (poznatkov o skutkových okolnostiach, ktoré zakladajú a odôvodňujú prejednávany nárok). Súd v civilnom súdnom konaní nie je viazaný návrhmi strán sporu na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhov na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 185 ods. 1 CSP), a nie strán sporu.

19. Hodnotenie dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Aktuálna procesná právna úprava vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, majúcej základ v ústavnom princípe nezávislosti súdov. Táto zásada, vyplývajúca z čl. 15 základných princípov Civilného sporového poriadku, normatívne rozvinutá v § 191 ods. 1 CSP znamená, že záver, ktorý si sudca z vykonaných dôkazov urobí, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Postup sudcu ale neznamená, že sudca nie je viazaný ústavnými princípmi predvídateľnosti a zákonnosti rozhodnutia. Naopak, konečné meritórne rozhodnutie musí vykazovať logickú, funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania (v podrobnostiach pozri Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1540 s., str. 729).

20. Čestné vyhlásenie je listinným dôkazom, ktoré má nižšiu dôkaznú silu ako výsluch svedka, je potrebné ho hodnotiť v spojení s ostatnými dôkazmi, pričom samo osebe zvyčajne nestačí na preukázanie rozhodujúcich skutočností (rozhodnutia NS SR sp. zn. 3Cdo 228/2013, 3Cdo 262/2011 a 4Cdo 146/2012).

21. Skutkovými zisteniami, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, sa rozumie taký výsledok hodnotenia dôkazov súdom, ktorý nezodpovedá postupu vyplývajúceho z ustanovenia § 191 ods. 1 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli strany. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu v prípade, ak by zobral do úvahy skutočnosť, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán nevyplynuli alebo inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že pri hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti je logický rozpor, alebo ak hodnotenie dôkazov odporuje hore označenému zákonnému ustanoveniu.

22. Podstatou práva na spravodlivý proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; jeho integračnou súčasťou je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (viď rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 251/03). Porušením práva na spravodlivý proces

v zmysle uvedeného ustanovenia zákona teda treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

23. Z práva na spravodlivý proces vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porovnaj I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či sp. zn. 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26., sp. zn. 5Cdo/57/2019, bod 9., 10.) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola strane odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

24. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) aj z rozhodnutí ústavného súdu vyplýva, že základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v sebe zahŕňajú aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/2006). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nepopierajú zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej.

25. Žalobcovia sa podanou žalobou domáhali určenia vlastníckeho práva k predmetnej parcele titulom vydržania, pričom už v žalobe uvádzali skutkové tvrdenia vo vzťahu k užívaniu nehnuteľnosti (trvanie držby) tak vo vzťahu k nim, keď uvádzali, že ich dobromyseľná a nepretržitá držba trvala takmer 20 rokov a uvádzali, že predmetnú parcelu užívali manželia F. ako vlastnú dokonca od roku 1991 po dobu

takmer 13 rokov, teda nepretržitá držba spornej parcely vlastníkmi nehnuteľností trvala prinajmenšom od roku 1991 do roku 2022, t.j. 30 rokov. Uvádzali, že nemali vedomosť o žiadnych právach obce, pričom sporná parcela bola súčasť ich oploteného dvoru rodinného domu. Na preukázanie nimi tvrdených skutočností navrhovali vykonať dokazovanie okrem iných aj výsluchom D. F. a G. F., ktorí by sa k týmto nimi tvrdeným skutočnostiam vedeli vyjadriť a aj obhliadkou spornej parcely. Žalovaná ich právo popierala, uvádzala, že žalobcovia nemajú titul, na základe ktorého by sa uchopili držby, nie je pravdou, že sporná parcela je súčasťou dvora žalobcov, sporná parcela bola neoprávnene oplotená a sponchybovala, že by žalobcovia predmetnú parcelu užívali. Okrem listinných dôkazov a výsluchu svedkov navrhovala tiež obhliadku na mieste samom. Žalobcovia ďalej uvádzali, že žalovaná vedela, že vzťahy k predmetnej parcele sú nevysporiadané, keďže vlastníkom bola obec a užívali ju žalobcovia, ktorí ho mali oplotený a zastavaný. Uvádzali, že v čase kúpy nehnuteľnosti žalovaná vedela, že nadobudnutie vlastníckeho práva nebude spojené s výkonom jej práva vec držať a užívať toto vlastníctvo. Žalobcovia uvádzali, že nemali pochybnosti o tom, že pozemok, ktorý bol užívaný už ich predchodcami manželmi F. a následne 20 rokov nimi, im nepatrí. Ak by takúto pochybnosť mali, nekupovali by rodinný dom s pozemkom s nevysporiadanými vlastníckymi vzťahmi a nevysporiadaným prístupom k verejnej komunikácii. Uvádzali, že žalovaná si pred kúpou mala overiť možnosť vydržania predmetnej parcely žalobcami, keď ako suseda vedela, že ju žalobcovia dlhodobo užívajú ako svoju vlastnú. Žalovaná uvádzala, že vlastníctvo nadobudla zákonnou cestou, pričom zo strany žalobcov išlo o násilnú okupáciu bez rešpektovania práva skutočného vlastníka. Namietala vydržanie žalobcami v roku 2001, ako aj dňom 31. 03. 2013.

26. Keďže žalobcovia tvrdili, že vlastnícke právo k predmetnej parcele nadobudli vydržaním, pre ich úspech v spore bolo potrebné, aby preukázali, že splnili všetky predpoklady vydržania, teda preukázali, že sú subjektom spôsobilým držby, predmetná parcela je spôsobilým predmetom držby, nadobudli ju v dobrej viere, mali ju v oprávnenej držbe po zákonom stanovenú dobu a uplynula vydržacia doba. To, že žalobcovia sú subjektami spôsobilými držby, teda osobami, ktoré sú spôsobilé nadobudnúť vlastnícke právo, v konaní sporné nebolo. Nebolo sporné ani to, že predmetná parcela je spôsobilým predmetom držby. Sporným v konaní bolo, či ju žalobcovia nadobudli v dobrej viere, či ju mali v oprávnenej držbe po zákonom stanovenú dobu a či uplynula vydržacia doba.

27. Čo sa týka vstupu do držby, žalobcovia ju odvodzovali od kúpnej zmluvy, ktorá bola obsahom Notárskej zápisnice spísanej JUDr. Svrčkovou dňa 30. 01. 2003 N 58/2003, NZ 6943/2003, ktorou nadobudli na základe kúpnej zmluvy do bezpodielového vlastníctva nehnuteľnosti v kat. úz. B., na LV č. XXX, parc. č. 1378/1 zast. plocha vo výmere 158 m², parc. č. 1378/2 záhrada vo výmere 249 m², stavby – dom súp. č. XX na parc. č. 1378/1. Túto kúpnu zmluvu považovali za putatívny právny titul vstupu do ich oprávnenej držby, keď uvádzali, že predmetná parcela je súčasťou dvora rodinného domu a nachádzajú sa na nej viaceré objekty vo vlastníctve žalobcov, ako betónová žumpa, betónové oplotenie. Uvádzali, že pozemok mali oplotený a zastavaný ako súčasť dvoru ich rodinného domu a prístupu k nemu z verejnej komunikácie a dlhodobo ho užívali. Nehnuteľnosti si boli pred kúpou pozrieť, bolo im ukázané, od kade po kade im to bude patriť, neboli povedané žiadne pochybnosti ohľadne toho, či boli tieto pozemky vysporiadané alebo nie, to sa neriešilo. Uvádzali, že t.č. je pozemok oplotený tak, ako ho mali oplotení F., je to tak oplotené hádam 50 rokov. Na predaj im bol ponúknutý rodinný dom, vrátane dvora, faktický stav bol ohraničený ako dvor rodinného domu, celý pozemok bol ohraničený ako funkčný celok. Hranice pozemku boli dreveným plotom jasne vymedzené.

28. Žalovaná v priebehu konania uvádzala, že nie je pravdou, že sporná parcela je súčasťou dvora žalobcov, bola nesprávne oplotená. Uvádzala, že betónová žumpa a vodovodná šachta nie je vybudovaná na spornej parcele, oplotenie bolo zriadené nezákonne. Betónový plot vybudoval sused, odrezal ich plot. V konaní vypočutý svedok I. E. uviedol, že p. F. mu hovoril, že to celé predali žalobcom. Sporná časť v roku 2007 nebola oplotená. Pozemok ohradzoval v roku 2016, postavili plot k žalobcom, avšak keď boli na dovolenke, žalobcovia vystavali plot pri ich plote, čomu bráni, aby sa staral a udržiaval ich plot.

29. Vzhľadom k tomu, od akého putatívneho titulu žalobcovia svoju držbu odôvodňovali a aké skutočnosti, čo sa týka rozsahu užívania kúpených nehnuteľností a spornej parcely, uvádzali, bolo pre posúdenie veci rozhodujúce zistiť skutkové okolnosti a reálny stav užívania predmetnej nehnuteľnosti, vrátane toho, kedy a aký plot bol, v akej časti pozemkov užívaných žalobcami postavený, a tiež kým, či bol neskôr nahradený iným plotom, akým, kedy a kým, či boli v tom čase nimi užívané nehnuteľnosti

zo všetkých strán ohradené alebo nie, a či sa tento stav v priebehu ich užívania zmenil. Súd sa mal tiež zaoberať tým, či je predmetná parcela jediná prístupová cesta z verejnej komunikácie na nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcov alebo majú na ne vstup aj cez inú parcelu. Všetky tieto okolnosti sú rozhodujúce pre posúdenie toho, či mohli žalobcovia (prípadne ich právni predchodcovia), vstúpiť na základe kúpnej zmluvy spisanej v notárskej zápisnici (právni predchodcovia na základe iného titulu) do dobromyseľnej držby, v akom rozsahu. Zisťovať bolo potrebné tiež to, či stavby, ktoré žalobcovia uvádzajú, že sú na spornej parcele, čo žalovaná popiera, sa na tejto parcele aj skutočne nachádzajú, a to, kedy a kým boli vybudované.

30. K oploteniu predmetnej nehnuteľnosti súd prvej inštancie v rozsudku uviedol, že predmetnú parcelu majú žalobcovia oplotenú. V konaní vznikli pochybnosti, odkedy je sporná nehnuteľnosť oplotená, pretože žalobcovia tvrdili, že je to viac ako 20 rokov a svedok E. uviedol, že od roku 2016. Súd však nezistil z dokazovania, že by sporná nehnuteľnosť spolu s nehnuteľnosťou žalobcov, ktorú kúpili od manželov F., tvorili jeden funkčný celok, tak ako tvrdil ich právny zástupca, pretože svedok H. G. uviedol, že nepostrehol užívanie sporného pozemku manželmi F.. K takýmto skutkovým záverom odvolací súd považuje uviesť, že keďže otázka oplotenia predmetnej nehnuteľnosti, ako aj celkovo nehnuteľností nadobudnutých žalobcami, je pre posúdenie veci kľúčová, pokiaľ strany sporu uvádzali nedostatok skutkových okolností k týmto skutočnostiam, mohol súd dotazom na strany sporu v zmysle § 150 ods. 2 CSP zistiť skutkový stav tak, aby mu bolo zrejmé, aký bol skutkový stav ohľadom predmetnej parcely. Skutkové závery a ich odôvodnenie považuje odvolací súd za nedostatočné. Obe strany pritom navrhovali v priebehu konania obhliadku, kde by bolo možné tieto skutočnosti ozrejmiť. Súd prvej inštancie ju nevykonal, keď tento dôkaz právni zástupcovia strán neskôr už nenavrhovali, pričom odvolací súd dospel k záveru, že takýmto postupom došlo k tomu, že súdom uvedený skutkový stav ohľadom týchto skutočností je nesprávne a nedostatočne zistený, preto je potom rozhodnutie súdu zatiaľ predčasné. Tieto okolnosti mohol súd prvej inštancie zistiť aj podrobným výsluchom strán, prípadne svedkov, čo však neurobil, a tak vychádzal zo skutkového stavu, ktorý nezistil dostatočne.

31. K ďalším odvolacím námietkam odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie výsluch žalobcom navrhovaných svedkov - manželov F. nevykonal, keď na pojednávaní dňa 17. 06. 2024 uviedol, že súd vykoná dokazovanie výsluchom strán, prípadne aj výsluchom starostu obce B., iné dôkazy sa nejavia súdu dôvodné vykonať. Pojednávanie dňa 12. 02. 2025 už súd odročoval za účelom výsluchu svedkyne G. F., pričom v tom čase už žalobcami navrhovaný svedok D. F. zomrel. Právny zástupca žalobcov súdu oznámil, že svedkyňa G. F., ktorú kontaktoval sa nachádza vo veľmi zlom psychickom a zdravotnom stave, pretože jej J. zomrel manžel aj jediná dcéra. Jej účasť sa právnenému zástupcovi žalobcov nepodarilo zabezpečiť, svedkyňa s plačom žiadala, aby ju nikto nezaťažoval, že jej zomrel manžel a dcéra. Vzhľadom na to, že v konaní súdu predložili písomné vyhlásenie svedkyne G. F. a D. F., žalobcovia na jej výsluchu netrvali. Súd v napadnutom rozsudku uviedol, že súd pripustil v konaní aj výsluch jeho svedkov (právneho zástupcu žalobcov), ktorých pôvodne nemal v úmysle vypočuť, čo uviedol v rámci svojho prvého predbežného právneho posúdenia. Odvolaciemu súdu nie je zrejmé, akých svedkov tým mal na mysli, keď svedok F. nebol vypočutý, lebo zomrel a svedkyňa F. z dôvodu jej zdravotného stavu v dôsledku úmrtia manžela a dcéry. Súd v napadnutom rozsudku uviedol, že čestné prehlásenie F. nemôže byť ani hodnoverný a právne relevantný dôkaz a skonštatoval, že predloženie čestných vyhlásení je v civilnom sporovom konaní právne irelevantné. S takýmto posúdením tohto dôkazu sa odvolací súd nestotožňuje, keď má za to, že aj keď má tento listinný dôkaz nižšiu dôkaznú silu ako výsluch svedka, je ho potrebné hodnotiť v spojení s ostatnými dôkazmi, preto mal súd prvej inštancie prihliadnuť aj na tento dôkaz a vyhodnotiť ho v kontexte so všetkými nepopretými skutkovými tvrdeniami a skutkovými tvrdeniami, preukázanými inými dôkazmi, pričom treba podotknúť, že výsluch svedkov, ktorí toto čestné prehlásenie napísali, už následne nebolo možné uskutočniť z dôvodu, že jeden z nich zomrel a druhého zdravotný stav to neumožňoval. Ak potom súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní nezohľadnil aj tento dôkaz, aj keď to žalovanou nebolo namietané, jeho rozhodnutie je nedostatočne odôvodnené a predčasné.

32. V prípade, ak by po doplnení skutkových tvrdení stranami bolo preukázané, že predmetná parcela bola súčasťou zo všetkých strán oploteného areálu, pričom právni predchodcovia žalobcov by ich pri kúpe nehnuteľností ubezpečili, že sú vlastníkami všetkých oplotených nehnuteľností, mohlo by za splnenia ďalších podmienok do úvahy prichádzať to, že žalobcovia na základe putatívneho právneho titulu, kúpnej zmluvy s F. vstúpili do dobromyseľnej držby. Či sa tak v danej veci stalo, nie je doposiaľ dostatok skutkových zistení. Ak by sa žalobcovia na základe kúpnej zmluvy ujali držby

predmetnej parcely, ktorá susedí s pozemkami, ktoré nadobudli na základe kúpnej zmluvy a konali by v ospravedliteľnom omyle, že ide o časť pozemku, ktorú nadobudli kúpnu zmluvou (napr. časť susedného pozemku je ohraničený plotom spoločne s pozemkom nadobudnutým kúpnu zmluvou), potom sa odvolací súd s tým, ako vyhodnotil súd prvej inštancie zaplataenie kúpnej ceny za predmetnú nehnuteľnosť a platenie daní za ňu nestotožňuje. Čo sa týka preverovania si vlastníckeho stavu v katastri nehnuteľností, k tomu je potrebné uviesť, že predmetná parcela bola verejným neknihovaným majetkom, ktoré neboli zapísané na Obec Rišňovce a Obec Rišňovce až dňa 12. 03. 1999 požiadala okresný úrad, katastrálny odbor o ich zápis do vlastníctva obce v zmysle zák. č. 180/1995 Zb., teda samotná Obec Rišňovce si svoje práva riešila až s odstupom niekoľkých rokov. Z potvrdenia Okresného úradu v Nitre, katastrálneho odboru z apríla 1999 pritom vyplýva, že parcela č. 1626, z ktorej bola vytvorená predmetná parcela, je verejný neknihovaný majetok bez vložky. Z identifikácie parciel zo dňa 13. 04. 1999 vyplýva, že bola vypracovaná za účelom majetko-právneho vyporiadania, pričom ide o neknihovaný majetok bez vložky. Aj keď je pri predmetnej parcele č. 1626/2 uvedené, že ako nájomcovia F. D. a G., podľa názoru odvolacieho súdu len z tejto listiny samotnej listiny nemožno urobiť záver o tom, že F. neboli vlastníkami predmetnej parcely, keď samotná Obec Rišňovce vo vyjadrení zo dňa 24. 02. 2025 uviedla, že sa jej nájomnú zmluvu nepodarilo dohľadať a vo vyjadrení zo dňa 23. 08. 2024 uviedla, že manželia F., ani manželia A., ani p. E. nikdy neboli vlastníkami, ani nájomcami spornej parcely. Ak pritom táto parcela nebola zapísaná na LV, lebo išlo o verejný neknihovaný majetok (bez vložky), nie je ani zrejmé, s kým mali manželia F. nájomnú zmluvu uzatvoriť. Za takéhoto stavu sa mal súd prvej inštancie zaoberať aj podmienkami vydržania manželmi F., najmä, keď žalobcovia už v žalobe uvádzali, že ich dobromyseľná a nepretržitá držba trvala takmer 20 rokov a uvádzali, že predmetnú parcelu užívali manželia F. ako vlastnú, dokonca od roku 1991 po dobu takmer 13 rokov, teda nepretržitá držba spornej parcely vlastníkami nehnuteľností trvala prinajmenšom od roku 1991 do roku 2022, t.j. 30 rokov, pričom je potrebné zohľadniť to, že v čase nadobudnutia nehnuteľností F. nemala ani Obec Rišňovce predmetnú nehnuteľnosť zapísanú na liste vlastníctva, keďže išlo o verejný neknihovaný majetok bez vložky. Ak by boli nehnuteľnosti nadobudnuté žalobcami celé oplatené, ak by aj žalobcovia do katastra nehnuteľností v čase kúpy nehnuteľností od F. nahliadli, zo samotného listu vlastníctva by to, že súčasťou areálu je aj iná parcela, nezistili, pretože predmetná parcela bola evidovaná na inom LV vo vlastníctve obce. Keďže predmetná parcela tvorí 8,6% z plochy žalobcami kúpených nehnuteľností, to, že oplatený celok má výmeru väčšiu, zistiť nemuseli. Online bol katasterportal sprístupnený verejnosti až v roku 2004, avšak najskôr len listy vlastníctva a interaktívna katastrálna mapa bola sprístupnená až po roku 2007. Na úradoch bola katastrálna mapa zverejnená od roku 1995. V čase kúpy nehnuteľností žalobcami teda online katastrálna mapa ešte nebola sprístupnená. V prípade, ak by bolo v konaní preukázané, že žalobcovia, prípadne ich právni predchodcovia vstúpili dobromyseľne do držby predmetnej parcely, je potrebné vyhodnotiť, kedy uplynula vydržacia doba, keď z doposiaľ vykonaného dokazovania nevyplýva, že by predmetnú parcelu užívala obec ako jej vlastníka, voči jej užívaniu žalobcami nemala námietky a žalovaná sa jej vlastníčkou stala na základe kúpnej zmluvy zo dňa 19. 12. 2018, ktorej vklad bol povolený pod V 1416/2019 dňa 16. 04. 2019, teda až do roku 2018 žalobcovia v jej užívaní neboli nikým rušení. Ak by bolo v konaní preukázané, že žalobcovia predmetnú parcelu vydržali, stali by sa jej vlastníkami uplynutím vydržacej doby a v takom prípade by bol následný prevod na žalovanú neplatný. Zaoberanie sa tým, či v čase zverejnenia zámeru obce predmetnú parcelu odpredať, žalobcovia na to reagovali, by potom bolo bezpredmetné. Z uvedených dôvodov považoval odvolací súd napadnutý rozsudok za nedostatočne odôvodnený, s ohľadom na okolnosti, ktoré sú pre posúdenie danej veci podstatné, aj keď je nepochybné, že súd prvej inštancie sa vecou zaoberal a aj podrobne v rozhodnutí uvádzal rozhodnutia NS SR, z ktorých vychádzal. Pre rozhodnutie veci je potrebné, aby súd vypočul strany sporu tak, aby získal dostatok skutkových zistení, ktoré sú pre rozhodnutie veci podstatné a až následne vec právne posúdil, preto považuje odvolací súd právny záver súdu prvej inštancie za predčasný. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a vec mu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Názorom odvolacieho súdu je súd prvej inštancie v ďalšom konaní viazaný (§ 391 ods. 2 CSP). V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie aj o trovách odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).